

Cevat Şakir Kabaağaçlı (Halikarnas Balıkcısı)



"O, denizde balık adam, karada ağaç adamdı"

Asıl adı Cevat Şakir Kabaağaçlı olan Halikarnas Balıkcısı 1890'da doğdu. İlköğrenimini Büyükada Mahalle Mektebi'nde, ortaöğrenimini Robert Koleji'nde yaptı (1904). Oxford Üniversitesi'nde dört yıl Yakın Çağlar Tarihi okudu, üniversiteyi orada bitirdi. İstanbul'a dönünce Resimli Ay, İnci vb. dergilerde yazılar yazdı, kapak resimleri ve süslemeler yaptı, karikatürler çizdi (1910-1925).

1925 yılında bir öyküsü yayınlanır Cevat Şakir'in Resimli Hafta dergisinde. "Hapishanede idama mahkum olanlar, bile bile asılmaya giderler" başlığıyla yayınlanan bir öykü nedeniyle İstiklal Mahkemesi tarafından yargılanarak 3 yıl sürgüne mahkum edilir ve yeni bir yaşamın başlangıcı olan bu sürgünle 25 yıllık Bodrum yaşamı başlar Cevat Şakir'in. Bodrum'un Karya dönemindeki adından esinlenerek Halikarnas Balıkcısı lakabını kullanır eserlerinde.

Cezasının son yarısını İstanbul'da geçirdikten sonra yeniden döndüğü Bodrum'da kalır. 1947'de İzmir'e yerleşen Halikarnas Balıkcısı, kızının anlatımına göre ilk ve son romanlarını İzmir'de yazar. 13 Ekim 1973'te bu kentte ölen Kabaağaçlı çok sevdiği Bodrum'a gömülür.

Ölümünün üzerinden yıllar geçtikten sonra; İzmir Kültürpark'ta 1500 metrekaarelik alanda Halikarnas Balıkçısı Cevat Şakir Kabaağaçlı'nın anısına "Halikarnas Balıkçısı Bitkiliği" oluşturulur.

Halikarnas Balıkçısı Cevat Şakir Kabaağaçlı'nın kızı İsmet Noonan babasını **"babam deyince aklıma deniz, ağaç ve orman geliyor. Bu bitkilik babamı çok iyi simgeliyor"** diyerek ifade etti.

Yazar Şadan Gökovalı ise **"Kabaağaçlı'nın yeşili ve çiçeği çok sevdiğini, bu nedenle pantolon ceplerinin birer kilogram tohum alacak kadar büyük olduğunu anlatarak, "O, denizde balıkadam, karada ağaç adamı"**

dedi.

Şükrü Kocagöz, bitkiliğin düzenlenmesinde Kabaağaçlı'nın deniz ve doğa sevgisinden esinlendiğini ve Kabaağaçlı'nın Türkiye'ye ilk kez getirerek romanlarına konu ettiği 45 çeşit bitki ile Bodrum'u sembolize eden ağaç ve zeytinlerin yer aldığını da belirtti.

ESERLERİ:

Roman: Agata Burina Burinata, Bulamaç, Deniz Gurbetçileri, Ötelerin Çocukları, Turgut Reis, Uluç Reis.

Deneme: Altıncı Kıta Akdeniz, Düşün Yazıları, Anadolu Efsaneleri, Hey Koca yurt, Anadolu Tanrıları, Merhaba Anadolu, Anadolu'nun Sesi, Arşipel, Sonsuzluk Sessiz Büyür.

Hikaye: Gençlik Denizlerinde, Egeden Denize Bırakılmış Bir Çiçek, Çiçeklerin Düğünü, Dalgıçlar, Mavi Sürgün, Parmak Damgası.

Çocuk Kitapları: Denizin Çağrısı, Gülen Ada, Yol Ver Deniz.

Kaynak: www.iscikoylu.org

Halikarnas Balıkçısı Hakkında Bir Kaç Alıntı:

Halikarnas Balıkçısı'na gelinceye kadar bizim edebiyatımızda pek öyle yaşayan doğa yoktu. Balıkçı kişi olarak gümbür gümbür bir insandı. O, doğanın bir parçası gibiydi...Bizim edebiyatımıza sağlıklı, gördüğümüz, güzel olan doğayı getirdi. Yunmuş arınmış yıldızları, yıkıntıları, ağaçları, yürüyen taşan gökyüzünü, akar suları, bir uçtan bir uca akan karanlıkları, kuşları, balıkları, toptan denizi getirdi. Balıkçı bir yaşayan, doğaya tek mil coşkunluğuyla karışmaya can atan kişiydi. İyi kendinden, yüreğinden veren, toprak gibi, çok cömert bir torak gibi veren kişiydi. Balıkçıyı okurken insan doğayla bütünleşmiş, doğanın güzelliğinde atan bir yürek bulur.

Yaşar Kemal

*

Benim bildiğim en sadık ağaç dostu Cevat Şakir'dir. Halikarnas Balıkçısı, İzmir'de yaşamak zorunda kaldığı yıllarda, arada bir, ilk göz ağrısı Bodrum'a gelir, canından can, ruhundan ruh kattığı bu kentin insanları, ağaçları ve deniziyle hasret giderirmiş. Bir dostunun anlattığına göre Balıkçı, Bodrum'a her gelişinde eski denizci dostlarıyla konuştuktan sonra doğru ağaç dostlarının yanına gidermiş. Şöyle anlatıyor dostu: **“Bir bir her ağacın yanına varır, bir merhaba çeker, gövdesini kocaman eliyle sıvazlar, ağacı okşardı. Sonra sanki bir insandan bahsediyormuş gibi hakkında uzun açıklamalarda bulunurdu. Geçmişini, nereden ve nasıl geldiğini, huylarını, yararlarını anlatırdı. Bana öyle gelirdi ki ağaçları onu Davudî sesinden tanırdı.**

Ali Çolak